

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách - záznam o provedení hlasování per rollam

Číslo hlasování per rollam – 2/2023

Hlasování per rollam vyhlášeno dne: 22. 9. 2023

Hlasování per rollam uzavřeno dne: 2. 10. 2023, 12:00

Hlasování per rollam vyhlásil: Michal Pavlíček, Oddělení sekretariátu Rady vlády pro rovnost žen a mužů

Počet členek a členů k datu vyhlášení hlasování: 18

Počet členek a členů, kteří se v hlasování vyjádřili: 6

Počet členek a členů, kteří se nevyjádřili a jejichž hlas byl v souladu s čl. 4 odst. 4 jednacího řádu započten jako hlas PRO: 12

Výsledek hlasování: 18 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL(A) SE

Schválené usnesení:

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

- a) *podporuje záměr vzniku specializovaných center pro dětské oběti násilí a dětské oběti trestných činů založených na principu multioborové a mezirezortní spolupráce v zájmu dětí ohrožených násilím, jejichž úkolem je zabránění násilí na dětech, ochrana dětí před sekundární viktimizací a odborná specializovaná pomoc při vyrovnání se s následky prožitého násilí,*
- b) *doporučuje legislativně ukotvit podporu vzniku specializovaných center pro dětské oběti násilí a dětské oběti trestných činů v rámci novely zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí,*
- c) *doporučuje Ministerstvu práce a sociálních věcí podpořit možnost úzké mezíresortní a multioborové spolupráce v zájmu ohrožených dětí v rámci specializovaného pověření k sociálně právní ochraně dětí a explicitně ukotvit možnost organizovat odborná případová setkání a shromažďování informací v zájmu dětí ohrožených násilím.*

Odůvodnění:

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“) dne 2. října 2023 přijal per rollam podnět k ukotvení vzniku specializovaných center pro dětské oběti násilí a dětské oběti trestných činů a podpoře multioborové a mezíresortní spolupráce v zájmu dětí ohrožených násilím.

Podnět reaguje na situaci, kdy odborná specializovaná pomoc pro dětské oběti násilí není dobře dostupná a koordinovaná. Situace v regionech začíná být kritická. Ohrožené děti se k pomoci dostávají pozdě nebo vůbec, pomoc je pak poskytována nekoordinovaně, roztržštěně, dítě není aktivním účastníkem, ale objektem trestního řízení. Česká republika tak v této oblasti nenaplnuje své mezinárodní závazky a současné trendy v pomoci ohroženým dětem.

V souladu s Národní strategií ochrany práv dětí 2021-2029 „mají všechny děti právo vyrůstat v rodinném prostředí, kde jim nehrozí zanedbávání, zneužívání nebo násilí“. Tato „práva dětí jsou podporována všemi systémy a institucemi“¹. Ve stejném duchu k násilí přistupuje i Úmluva o právech dítěte. Násilí je přitom definováno čl. 19 Úmluvy o právech dítěte jako „jakékoli tělesné či

¹[NÁRODNÍ STRATEGIE OCHRANY PRÁV DĚTÍ 2021-2029](#)

duševním násilím, urážení nebo zneužívání, včetně sexuálního zneužívání, zanedbávání nebo nedbalé zacházení, trýznění nebo vykořisťování. Výbor OSN pro práva dítěte vytýká ve své zprávě z roku 2021² České republice, že neučinila již v roce 2011 doporučení, aby zajistila dětem v ČR právo na dětství bez násilí. Stejně tak nejsou plně naplňovány závazky vyplývající z Lanzarotské úmluvy.

Děti ohrožené násilím v rodinách jsou obzvláště zranitelné oběti a potřebují odbornou specializovanou včasnou a multioborově koordinovanou pomoc, která zabrání sekundární viktimizaci³ a další traumatizaci dítěte, a zajistí rychlou adekvátní pomoc dítěti. Opakované výsledky dítěte na různých místech a různými osobami je jeden z důvodů prohloubení traumatizace dítěte. V některých případech je dítě nuceno mluvit v průběhu řešení případu až s 29 různými osobami na 15 různých místech⁴.

V zahraničí (např. Polsko, Slovinsko, Slovensko, Rakousko, Německo, Dánsko, Švédsko, Moldavsko, Chorvatsko aj.) existuje typ služby, který těmto dětem zajišťuje jedno bezpečné místo, na které se je možné obrátit s žádostí o včasnou odbornou pomoc, v případech, že se dítě stane svědkem nebo obětí násilných činů. Jde obvykle o centrum, kam za dítětem aktéři zainteresovaní do řešení případu dochází a které koordinuje pomoc v zájmu dítěte, tato pomoc obsahuje i psychologickou a terapeutickou pomoc pro dítě i rodinu. Tato centra sdružuje po celé Evropě (32 zemí) organizace [PROMISE](#)⁵. Jejich fungování a efektivnost jsou podloženy celou řadou mnohaletých výzkumů a evaluací založených na datech⁶. Organizace PROMISE také dohlíží na kvalitu péče, kterou tato centra poskytují. Smyslem těchto center je jednak poskytnout včasnou a odbornou pomoc dítěti a jeho nejbližším, kteří nejsou původci násilí, ale také zajistit koordinovaný přístup ostatních zapojených odborníků v zájmu ochrany dítěte, včetně spolupráce s týmem vyšetřovatelů nebo zaměstnanci soudu. Po obdobném typu služeb odborníci volají v České republice již léta. Vznik specializovaného pověření pro tyto služby s možností úzké meziprofesní a multioborové spolupráce je tak první důležitý krok k naplnění mezinárodních standardů v této oblasti.

Zpracoval: Michal Pavlíček

Schválil: Radan Šafařík

² [Závěrečná doporučení ke spojené páté a šesté pravidelné zprávě České republiky](#)

³ Sekundární viktimizace je druhotné zranění oběti. V případě dítěte znamená sekundární viktimizace vystavování dítěte nadbytečné psychické zátěži v průběhu vyšetřování, kdy je nuceno svou výpověď opakovat několikrát, je nuceno vracet se k události, znovu ji prožívat.

⁴ Příklady z praxe Centra LOCIKA.

⁵ <https://www.barnahus.eu/en/vision/>

⁶ Blíže viz: <https://www.centrumlocika.cz/detske-advokacni-centrum>